

הייעוד הגלוי

תערוכה קבוצתית בגלריה חזי כהן

בהשתתפות האמנים:

אלי ברק, דרורה דומיני, ניר הראל, אלונה הרפז, עלמה יצחקי, רמי מימון, רון עמיר, אורי רדובן

"הייעוד הגלוי" (Manifest Destiny) הוא מונח אותו טבע העיתונאי האמריקאי ג'ון אויסאליבן (John O'Sullivan) בשנת 1845 כביטוי לאמונה הרווחת בזכותו של האדם הלבן להתפשט למערב הפרוע והשומם-כביכול של צפון אמריקה, באצטלה של שליחות אלוהית ובשם ערכי הדמוקרטיה והקפיטליזם, אשר הצדיקו סיפוח וכיבוש של אדמות שבטים ילידיים תוך שימוש באלימות ובכוח. הוא מגלם את המשיכה האנושית להתפשטות, להתרחבות טריטוריאלית, ואת ההבטחה לחיים טובים יותר המתקיימים תמיד במרחב הומוגני.

אותו עיקרון פעולה חוזר ומופיע לאורך ההיסטוריה תחת כותרות שונות. בגרמניה היה זה הקיסר וילהלם השני שהשתמש בביטוי "מקום תחת השמש" כדי לתאר את זכותה של גרמניה להשתלטות קולוניאלית על שטחים באפריקה ובאיי האוקיינוס השקט. "מקום תחת השמש" הוא גם השם העברי של ספרו של בנימין נתניהו מ-1995, בו הוא משרטט את הדרך להחזרת הביטחון והשבת עם ישראל למקום המגיע לו - הארץ המובטחת, הלא היא ארץ ישראל השלמה.

תערוכה זו מבקשת לעסוק באותן "הבטחות" ובהשלכותיהן, כאשר המשותף לכולם הוא המכאניזם של מחיקת המאכלס הקיים, והמחויבות לנרטיב של הכחשה על עצם מעשה המחיקה. חלק מהעבודות בתערוכה מפנות מבט אל הנרטיב ההיסטורי המקומי: ניר הראל יוצר הדמיות תלת מימד של קלשונים ואתים המכוסים באדמה מתולעת ושורשים מעוותים כאנטיזה לאתוס הסוציאליסטי

של עמל ועבודת האדמה; דרורה דומיני משתמשת בשמיכת פיקה, סלסלת פלסטיק וחול כסמלים אוטופיים, דרכם היא מערערת על אפשרות קיומו של עבר "פשוט יותר"; ובעבודת הוידאו של אלונה הרפז התנועות המתוזמרות והממושטרות של המשתתפים בהרקדה המונית המתקיימת בתוך אולם התעמלות מדגישות דווקא את הזרות ביניהם, ומעוררות תהייה לגבי המסורת המומצאת של "ריקודי העם" ככלי לכינון זהות מקומית משותפת.

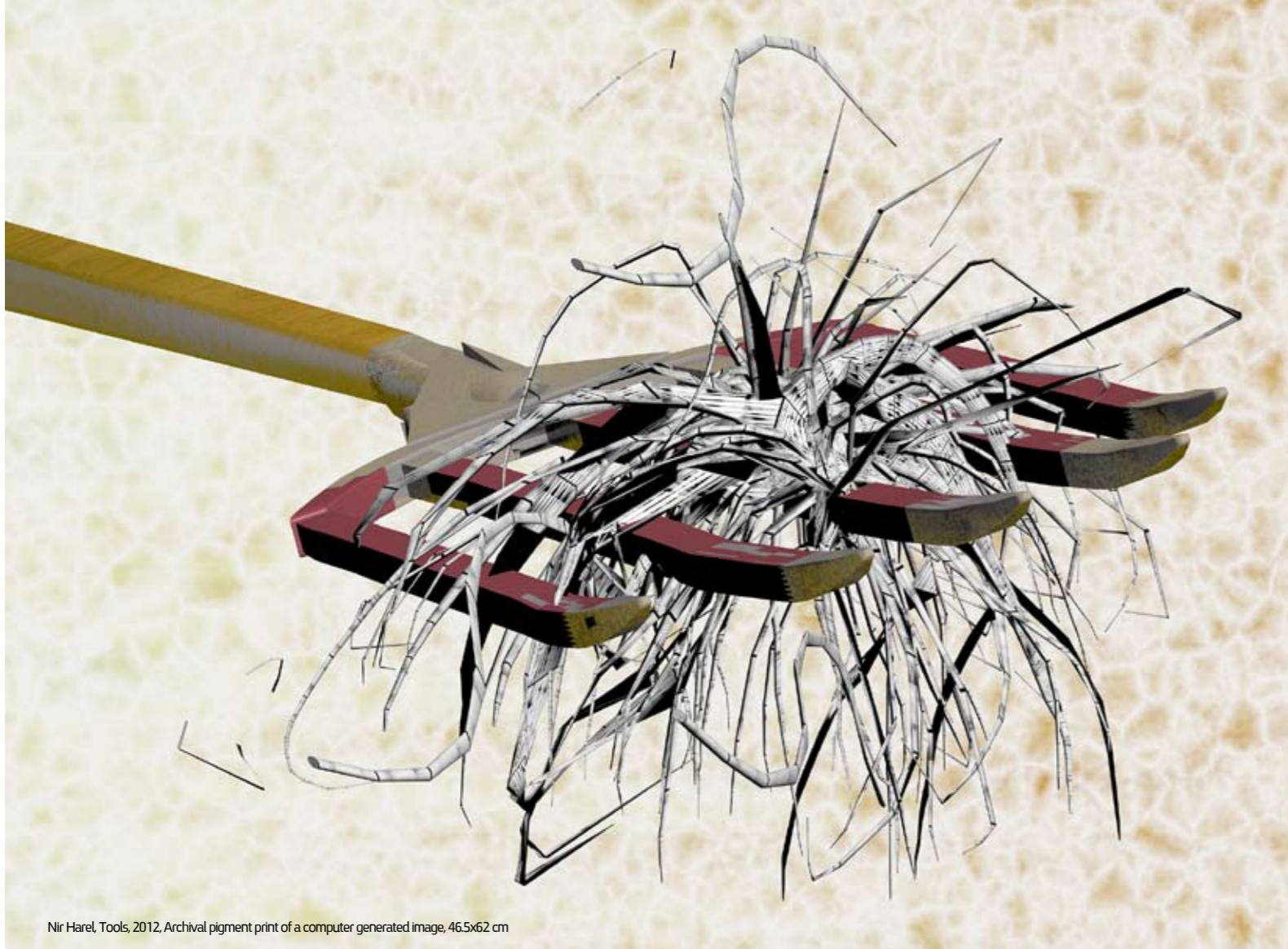
עבודות אחרות עוסקות בהקשר המקומי העכשווי יותר. רון עמיר מצלם תוך כדי נסיעה אקראית טנדר צבאי ובו שני חיילים ועציר אזוק ומכוסה עיניים, אשר מייד משנים את התנהגותם נוכח המצלמה; ועלמה יצחקי משחזרת בגודל טבעי מזבח העשוי לבני איטונג, המשמש קבוצה דתית-משיחית בטקס "תרגול" המשחזר העלאת קורבן פסח בבית המקדש.

קבוצה שלישית של עבודות מתייחסת לתהליכים דומים בהסתכלות גלובלית ורחבה יותר. כך, למשל, משחזר אורי רדובן עבודות של אמני קבוצת Die Brücke (הגשר) ומנכס אותן, כפי שאותם אמני אוונגרד של תחילת המאה ה-20 נכסו דימויים אפריקאיים תוך הפיכת התרבויות מהן נלקחו למושא התבוננות פרימיטיביסטי. אלי ברק מייצר סביבה סוריאליסטית ואקלקטית בה מוסוות דמותו של צלף המנסה להיטמע לתוכה, ואילו רמי מימון מעלה זיכרון של מעשה זועה בהעמידו את כותרת עבודתו של פרנסיסקו גויה "סטורן אוכל את בניו" תחת בד מתוח, לבן וריק. הטוהר של הבד הלבן אל מול הכותרת האכזרית מציפות את הדיסוננס של עיוורון והכחשה אל מול מחיקת מציאות קיימת.

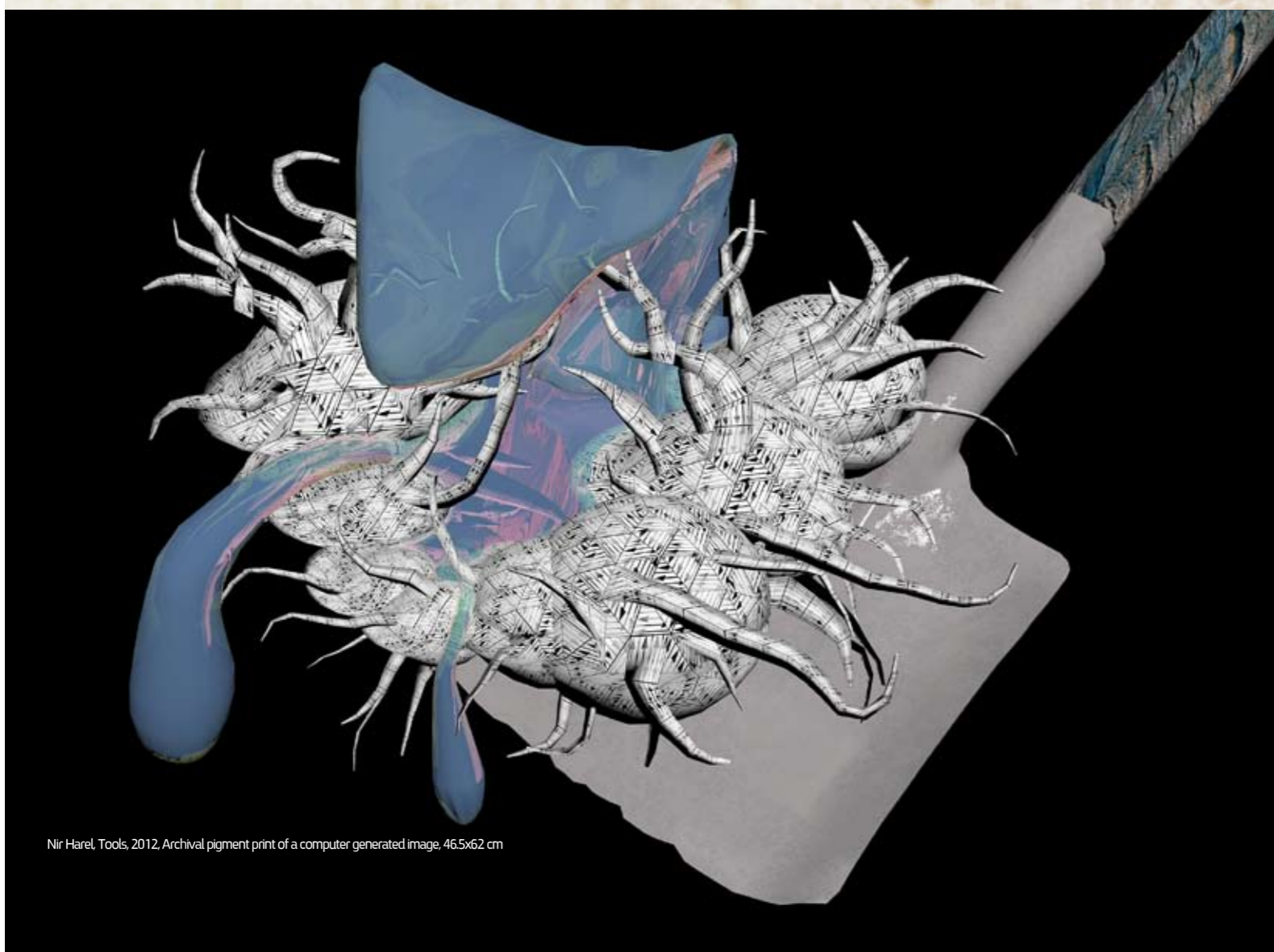
אוצרת: עפרה חרנ"ם

Eli Barak Sniper, Labor of Love, 2016, chromaluxe print, 81x122 cm

Nir Harel, Tools, 2012, Archival pigment print of a computer generated image, 46.5x62 cm

Nir Harel, Tools, 2012, Archival pigment print of a computer generated image, 46.5x62 cm

